

Maciej M. Sokołowski

ŹRÓDŁA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO W SYSTEMIE PRAWA WEWNĘTRZNEGO

Warszawa, 16/10/2014 r.

POJĘCIE ŹRÓDEŁ PRAWA

- ✘ **Czynniki wpływające na treść prawa** np. wola narodu czy prawodawcy, stosunki społeczno-ekonomiczne, stan świadomości prawnej;
- ✘ **Formy przekazu norm prawnych** (np. dokumenty, teksty czy inne przedmioty będące nośnikami tych informacji/treści).
- ✘ **Znaczenie szerokie** - każdy fakt, który ma prawotwórczą moc, np. orzeczenie właściwego organu, doktryna, zwyczaj czy precedens, jak i ustawa;
- ✘ **Znaczenie szczególne/właściwe** - jeden z wymienionych wyżej czynników wpływających na treść prawa, albo konkretna forma przekazu albo dany rodzaj czy typ przekazu, np. akty wykonawcze podporządkowane ustawie;

KATALOG ŹRÓDEŁ PRAWA

✘ Art. 87 Konstytucji RP

- ✘ Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: **Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.**
- ✘ Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, **akty prawa miejscowego.**

KONSTYTUCJA RP

- ✘ Art. 7 Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.
- ✘ Art. 10.
  1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej.
  2. Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały.

KONSTYTUCJA RP

✘ Art. 15.

1. Ustrój terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia decentralizację władzy publicznej.
2. Zasadniczy podział terytorialny państwa uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze lub kulturowe i zapewniający jednostkom terytorialnym zdolność wykonywania zadań publicznych określa ustawa.

✘ Art. 16.

1. Ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego stanowi z mocy prawa wspólnotę samorządową.
2. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

KONSTYTUCJA RP

- ✘ Art. 22. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.
- ✘ Art. 65.
  5. Władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia, w tym organizowanie i wspieranie poradnictwa i szkolenia zawodowego oraz robót publicznych i prac interwencyjnych.
- ✘ Art. 68.
  3. Władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku.
  4. Władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych i zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska.
  5. Władze publiczne popierają rozwój kultury fizycznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

USTAWA

✘ Art. 118 Konstytucji RP

1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej i Radzie Ministrów.
2. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje również grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.

USTAWA

- ✘ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. **REGULAMIN SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
- ✘ Art. 32
  1. Inicjatywa ustawodawcza przysługuje posłom, Senatowi, Prezydentowi i Radzie Ministrów, a także grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu.
  2. Poselskie projekty ustaw mogą być wnoszone przez **komisje sejmowe** lub **co najmniej 15 posłów** podpisujących projekt.
- ✘ Art. 136e **komisja śledcza**

ROZPORZĄDZENIE

✘ Art. 92 Konstytucji RP.

1. Rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.
2. Organ upoważniony do wydania rozporządzenia nie może przekazać swoich kompetencji, o których mowa w ust. 1, innemu organowi.

ROZPORZĄDZENIE

Art. 142 ust. 1.

Prezydent Rzeczypospolitej wydaje rozporządzenia i zarządzenia na zasadach określonych w art. 92 i art. 93.

Art. 146 ust. 4 pkt 2)

W zakresie i na zasadach określonych w Konstytucji i ustawach **Rada Ministrów** w szczególności: wydaje rozporządzenia,

Art. 148 ust. 3

Prezes Rady Ministrów wydaje rozporządzenia,

Art. 149.ust. 2.

Minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia.

art. 149 ust. 3.

Do **przewodniczącego komitetu**, o którym mowa w art. 147 ust. 4, stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej.

Art. 213 ust.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje rozporządzenia, a w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały.

ROZPORZĄDZENIE

Dz.U. 1991 Nr 8 poz. 28

Rozdział 2 Komitet i jego organy

USTAWA
z dnia 12 stycznia 1991 r.
o Komitecie Badań Naukowych

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Tworzy się Komitet Badań Naukowych, zwany dalej „Komitetem”.
2. Komitet jest naczelnym organem administracji rządowej do spraw polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa.

Art. 4.

1. W skład Komitetu wchodzi:
  - 1) Przewodniczący,
  - 2) dwóch zastępców Przewodniczącego,
  - 3) Sekretarz Komitetu,
  - 4) członkowie.
2. Do powoływania i odwoływania Przewodniczącego Komitetu stosuje się przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483). Przewodniczący Komitetu wchodzi w skład Rady Ministrów.

ROZPORZĄDZENIE

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 marca 2014 r.

Poz. 364

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 14 marca 2014 r.

w sprawie trybu i sposobu udzielenia zamówienia na wydrukowanie i doręczenie zadań na egzamin notarialny

Na podstawie art. 74 § 19 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 164) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i sposób udzielenia zamówienia na wydrukowanie zadań na egzamin notarialny wraz z opisami istotnych zagadnień oraz ich doręczenie komisjom egzaminacyjnym do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości, zwanego dalej „zamówieniem”.

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

- ✘ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie.

Art. 60.

1. W zakresie nieuregulowanym w przepisach powszechnie obowiązujących wojewoda może wydawać rozporządzenia porządkowe, jeżeli jest to niezbędne do ochrony życia, zdrowia lub mienia oraz do zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.
2. Rozporządzenia porządkowe mogą przewidywać, za naruszenie ich przepisów, kary grzywny wymierzone w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756 oraz z 2008 r. Nr 141, poz. 888).
3. Rozporządzenie porządkowe wojewoda przekazuje niezwłocznie Prezesowi Rady Ministrów, marszałkowi województwa, starostom, prezydentom miast, burmistrzom i wójtom, na których terenie rozporządzenie ma być stosowane.

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

ROZPORZĄDZENIE PORZĄDKOWE Nr 1/2012

WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 07 grudnia 2012 r.

w sprawie ograniczenia używania wyrobów pirotechnicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego

Na podstawie art. 60 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Celem zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony życia i zdrowia, wprowadza się zakaz używania wyrobów pirotechnicznych w miejscach publicznych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

§ 2. Zakaz, o którym mowa w § 1, obowiązuje od dnia 17 grudnia 2012 r. do dnia 2 stycznia 2013 r., z wyjątkiem 31 grudnia 2012 r. i 1 stycznia 2013 r.

§ 3.1. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do pokazów pirotechnicznych organizowanych przez podmioty zawodowo trudniące się tego typu działalnością oraz do podmiotów uprawnionych do korzystania z materiałów pirotechnicznych na mocy odrębnych przepisów.

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

- ✘ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.
- ✘ Art. 18 pkt 1

Do wyłącznej właściwości **sejmiku województwa** należy stanowienie aktów prawa miejscowego, w szczególności:

- a) statutu województwa,
- b) zasad gospodarowania mieniem wojewódzkim,
- c) zasad i trybu korzystania z wojewódzkich obiektów i urządzeń użyteczności publicznej

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

- ✘ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym

- ✘ Art. 40

1. Na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach **rada powiatu** stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze powiatu.

2. Akty prawa miejscowego stanowione są w szczególności w sprawach:

- 1) wymagających uregulowania w statucie;

- 2) porządkowych, o których mowa w art. 41;

- 3) szczególnego trybu zarządzania mieniem powiatu;

- 4) zasad i trybu korzystania z powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

+ **Zarząd powiatu** – przypadki niecierpiące zwłoki – art. 41

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

- ✘ Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- ✘ Rada gminy może w formie uchwały może stanowić przepisy powszechnie obowiązujące na obszarze gminy na podstawie upoważnień zawartych w odrębnych ustawach - typowe akty wykonawcze;
- ✘ Rada gminy może w formie uchwały może stanowić w formie uchwały przepisy dot. (+wójt przepisy porządkowe w przypadkach niecierpiących zwłoki):
  - 1) wewnętrznego ustroju gminy oraz jednostek pomocniczych
  - 2) organizacji urzędów i instytucji gminnych;
  - 3) zasad zarządu mieniem gminy;
  - 4) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

AKTY PRAWA MIEJSCOWEGO

UCHWAŁA Nr XXV/178/2009

RADY MIEJSKIEJ W SKARYSZEWIE

z dnia 27 stycznia 2009 r.

w sprawie zapewnienia właściwej organizacji jarmarku końskiego zwanego Wstępy odbywającego się w Skaryszewie corocznie w pierwszy poniedziałek Wielkiego Postu.

Na podstawie art. 40 ust. 3 i 4 oraz art. 41 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), Rada Miejska w Skaryszewie uchwala, co następuje:

§ 1. W celu zapewnienia porządku w trakcie trwania jarmarku wyznacza się miejsca dokonywania sprzedaży i prezentacji wyrobów i towarów zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały.

§ 2. Osoby dokonujące sprzedaży i prezentacji wyrobów i towarów zobowiązane są do przestrzegania miejsc wyznaczonych w załączniku do uchwały.

§ 3. Za naruszenie obowiązków określonych w § 2 grozi kara grzywny wymierzona w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skaryszew.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i obowiązuje od dnia 1 marca 2009r. do dnia 17 marca 2009r.

Przewodnicząca Rady Miejskiej:

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

✘ Art. 93 Konstytucji RP

1. Uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty.
2. Zarządzenia są wydawane tylko na podstawie ustawy. Nie mogą one stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów.
3. Uchwały i zarządzenia podlegają kontroli co do ich zgodności z powszechnie obowiązującym prawem.

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

- ✘ Do aktów wewnętrznych należą:
  1. uchwały Sejmu, Senatu i Rady Ministrów - wydawane na podstawie ustawy (np. uchwała w sprawie trybu zgłaszania kandydatów oraz powoływania członków KRRiTV) lub Konstytucji (np. uchwała Regulamin Sejmu RP);
- ✘ nie muszą mieć charakteru normatywnego (np. o wyborze Marszałka, votum nieufności, rezolucje, deklaracje)

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

89

REZOLUCJA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 19 lutego 2010 r.

w sprawie Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego na lata 2010—2020

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej dostrzega potrzebę opracowania programu określającego zasady wspierania budownictwa mieszkaniowego i jego rozwoju w najbliższych latach.

Doświadczenia krajów europejskich potwierdzają, że nie ma możliwości rozwiązania podstawowych problemów mieszkaniowych bez długofalowego, skoordynowanego wysiłku całych gospodarek i zdyscyplinowania działań poszczególnych resortów gospodarczych na rzecz mieszkalnictwa. Wieloletnie programy mieszkaniowe w Niemczech, Francji, Hiszpanii, Szwecji pozwoliły na skokowe przyspieszenie budownictwa mieszkaniowego w tych krajach.

W Polsce w ostatnim okresie odnotowano wzrost liczby oddanych do użytku mieszkań, głównie w seg-

mentie rynkowym i w przeważającej części w kilku największych aglomeracjach. W tym okresie spadł udział oddanych do użytku mieszkań komunalnych, społecznych i spółdzielczych.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podziela stanowisko Najwyższej Izby Kontroli, że „poprawa sytuacji mieszkaniowej nie jest możliwa bez wdrożenia kompleksowej polityki mieszkaniowej”.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uważa za konieczne opracowanie przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej tego programu i przedłożenie go Sejmowi w terminie do dnia 30 czerwca 2010 r.

Marszałek Sejmu: *B. Komorowski*

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

- ✘ Do aktów wewnętrznych należą:
  2. zarządzenia Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów, – mogą mieć charakter normatywny lub nienormatywny
- ✘ mają charakter wewnętrzny, są wydawane na podstawie ustawy i nie mogą stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów.

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

ZARZĄDZENIE Nr 114 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 4 stycznia 2013 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

Na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 115 Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie nadania statutu Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (M.P. Nr 70, poz. 967, z późn. zm.²⁾) w załączniku w § 3 w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) Departament Prawa Międzynarodowego i Europejskiego;”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

AKTY STANOWIENIA PRAWA O CHARAKTERZE WEWNĘTRZNYM

- ✘ Do aktów wewnętrznych należą:
  3. Akty normatywne organów samorządu terytorialnego – budżet, uchwała rady gminy o uchwaleniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
  4. Nieratyfikowane umowy międzynarodowe - zawierane przez centralne i terenowe organy państwowe i publiczne (poza Radą Ministrów) w sprawach należących do ich zakresu działania i kompetencji wynikających z odrębnej ustawy lub ratyfikowanej umowy międzynarodowej - zatwierdzone i wypowiedzane przez Radę Ministrów.

Dziękuję za uwagę